

1. klase

LATVIEŠU VALODA

MAZĀKUMTAUTĪBU SKOLĀ
MĀCĪBU GRĀMATA

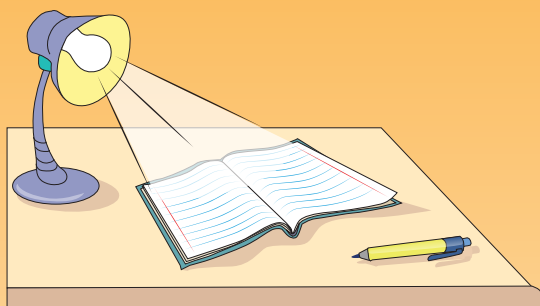

Latviešu valodas
aģentūra

Es rakstu
glīti!

1. Ērti apsēžos.

2. Iekārtoju darba virsmu.

3. Satveru rakstāmpiederumu.

4. Laboju glīti, ja kļūdos.

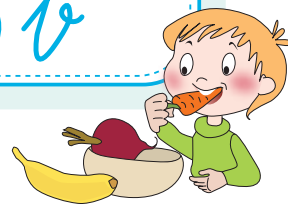
Aa

Āā

Bb

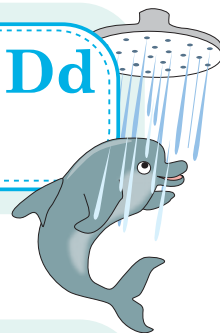
Cc

Čč

Dd

Ee

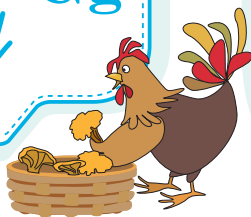
Ēē

Ff

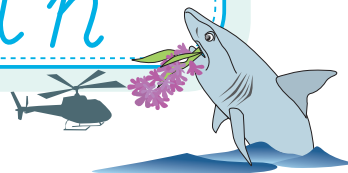
Gg

Ġġ

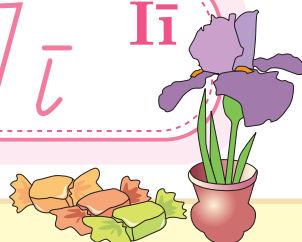
Hh

Ii

Īī

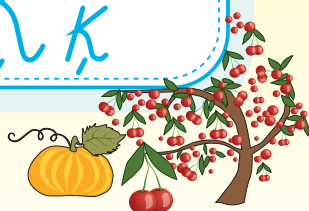
Jj

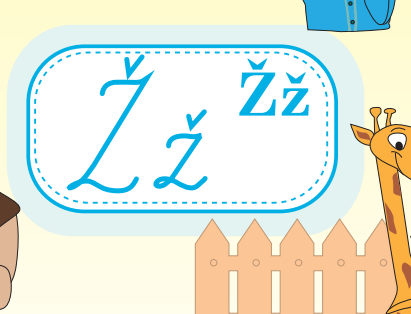
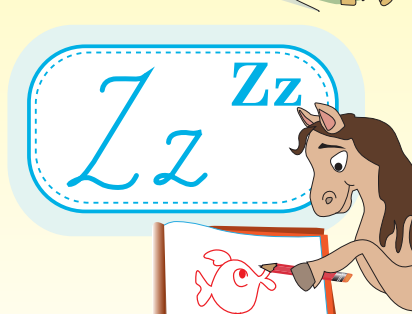
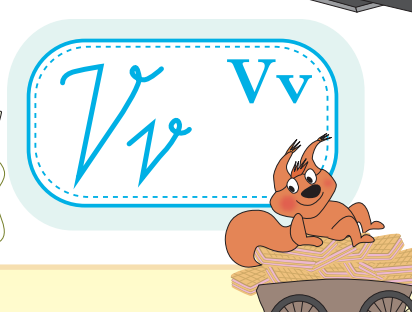
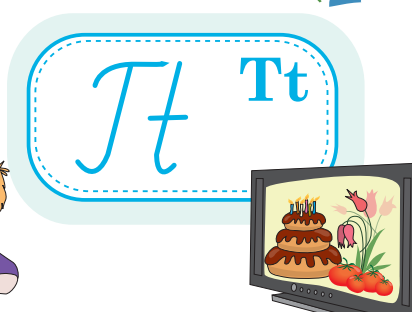
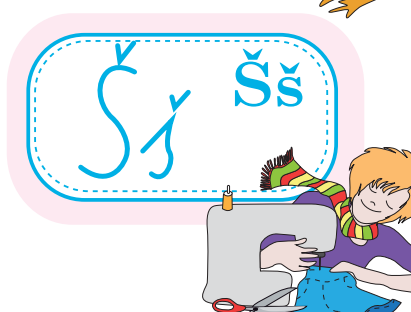
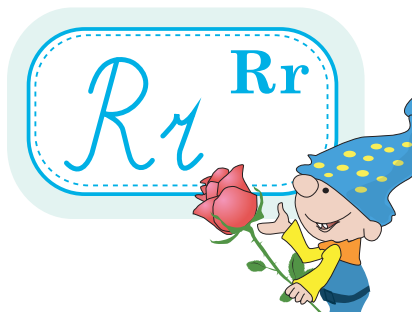
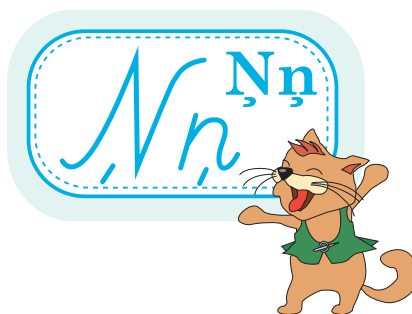
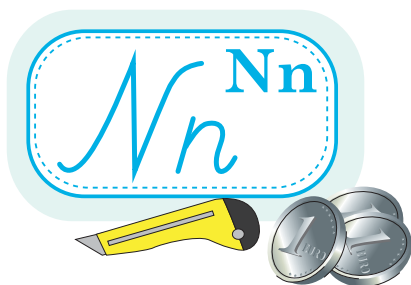
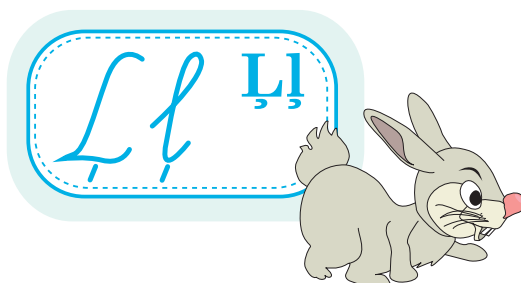

Kk

Ƙƙ

SATURS

1. Tie esam mēs!

1.1. Ko es zinu? Ko es protu?

2. Iepazīsimies!

2.1. Vai sēdēsim kopā?

2.2. Skolā nu gan ir jauki!

2.3. Ko es zinu? Ko es protu?

3. Gribu visu zināt...

3.1. Kāpēc rudenī krīt lapas un ziemā snieg?

3.2. Kas notiek bibliotēkā?

3.3. Ko es zinu? Ko es protu?

4. Svinam rudenī...

4.1. Mārtiņdiena klāt!

4.2. Latvijai dzimšanas diena!

4.3. Ko es zinu? Ko es protu?

5. Gaismas laiks.

5.1. Ceļā uz Ziemassvētkiem...

5.2. Dāvinām prieku...

5.3. Ko es zinu? Ko es protu?

6. Parunāsim par brīvdienām!

6.1. Brīvdienām vajadzīgs plāns.

6.2. Garlaicībai – nē!

6.3. Ko es zinu? Ko es protu?

7. Toreiz un tagad...

7.1. Ciemos pie vecvecākiem.

7.2. Ko stāsta teikas un pasakas?

7.3. Ko es zinu? Ko es protu?

8. Pavasara piedzīvojumi.

8.1. Ekskursija uz ...

8.2. Dzīvnieku patversmē.

8.3. Ko es zinu? Ko es protu?

9. Lecam vasarā!

9.1. Zaļš gar acīm...

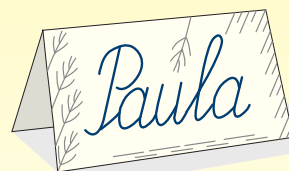
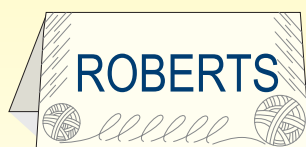
9.2. Apsveicu tevi, māmiņ!

9.3. Ko es zinu? Ko es protu?

1. nodaļa.
TIE ESAM MĒS!

**Veido galda karti ar savu vārdu!
Izrotā to!**

1. Lasi! Klausies!

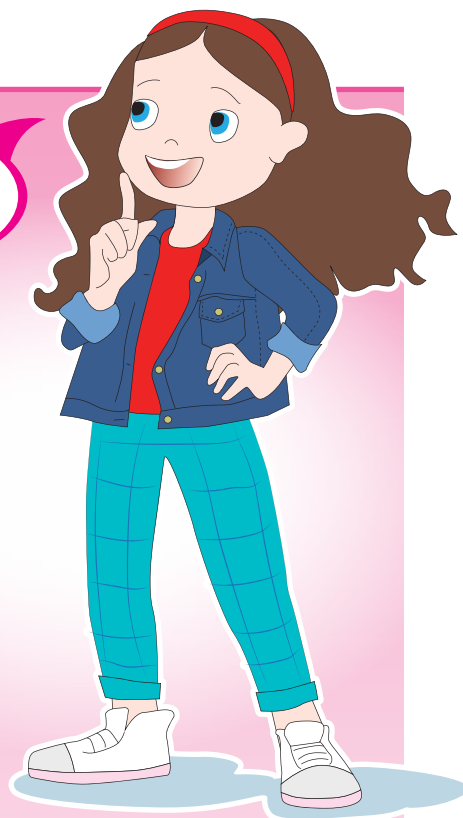
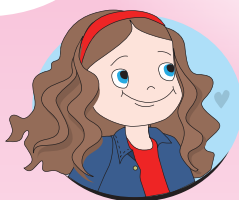
Labdien!

Es esmu **MARTA**.

Man ir **7** gadi.

Es dzīvoju **RĪGĀ**.

Es vienmēr smaidu.

Man patīk spēlēties ar
lellēm, slidot un peldēt.

Man nepatīk agri celties
un iet uz veikalu.

Man ir arī mazs brālītis.
Viņam ir 3 gadi.

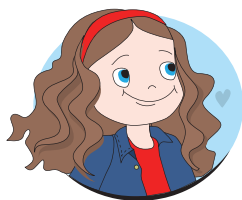
- Cik burtu ir vārdā MARTA? Vai vari tos nosaukt?
- Izpēti, vai tavā vārdā arī ir tādi burti! Cik burtu ir tavā vārdā?
- Lasi Martas leļļu vārdus!

ARTA RITA RUTA MARITA MARUTA

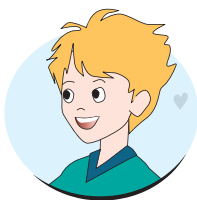
- Saskaiti, cik dažādu burtu ir leļļu vārdos! Nosauc burtus, kas atkārtojas visos vārdos!

2. Stāsti par Martu!

Kas ir Marta?

vai

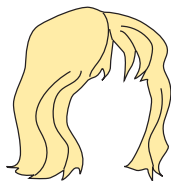
Cik gadu ir Martai?

vai

Kādā krāsā Martai ir mati?

vai

Kādā krāsā Martai ir acis?

vai

Kur Marta dzīvo?

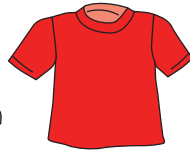
vai

Kas Martai patīk?

Kas Martai ir mugurā?

Kas Martai ir kājās?

3. Stāsti par sevi!

Kā tevi sauc?

– Mani sauc ...

Cik tev ir gadu?

– Man ir ... gadi.

- Atver grāmatas 8.–9. lappusi! Saskaiti, cik burtu ir latviešu valodas alfabētā!

Pirms burta A liec savu spēles kauliņu!
Ripini metamo kauliņu! Saskaiti punktiņus uz metamā kauliņa! Sāc spēli un ej!
Nosauc burtam atbilstošo skaņu!
Ja palidzi draugam, savu spēļu kauliņu pārlec par vienu lauciņu uz priekšu!

Metamais
kauliņš

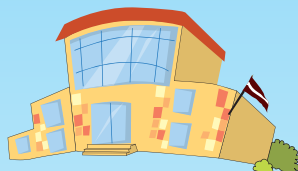
Spēles
kauliņš

4. Lasi! Klausies!

Labrīt!

Es esmu **ROBERTS**.

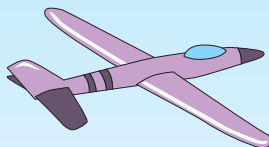
Rīt es iešu uz skolu.

Man patīk dzīvnieki.

Kopā ar tēti es veidoju
lidmodeļus.

Man nepatīk vingrot
no rītiem.
Man nav brāļu un māsu.

Es esmu labsirdīgs.
Es pagalmā vienmēr
palīdzu maziem bērniem.

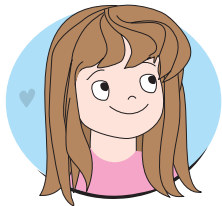

- Ar kādu burtu sākas vārds ROBERTS?
- Ar kādu burtu sākas tavš vārds?
- Vai vārdā ROBERTS ir tava vārda pirmais burts?
- Lasi vārdus, kas izveidoti no burtiem r, o, b, e, r, t, s!

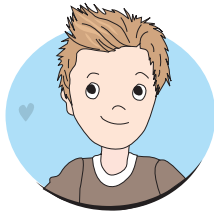
Es, te, bet, torte, botes, robs, Berts.

5. Stāsti par Robertu!

Kas ir Roberts?

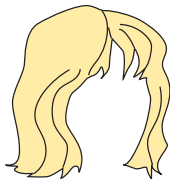
vai

Kāds ir Roberts?

Kādā krāsā Robertam ir mati?

vai

Kādā krāsā ir acis?

vai

Kas Robertam patīk?

vai

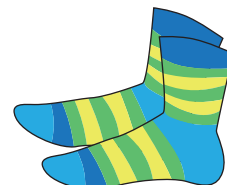
Kas Robertam nepatīk?

Kas Robertam ir mugurā?

Kas Robertam ir kājās?

6. Stāsti par sevi!

Kādi tev ir mati?

– Man ir ... mati.

Kādas tev ir acis?

– Man ir ... acis.

- Veido vārdus no sava vārda burtiem!

Alfabētā ir lielie un mazie burti:

O – o, R – r, N – n, S – s
un citi.

Cilvēka vārdu un uzvārdu
sāk rakstīt ar lielo burtu.

7. Lasi! Klausies!

Gribat iepazīties?

Labi. Tikai ātri.

Mani sauc **PAULA**.

Atā!

Man ir septiņi gadi.

Es dzīvoju

BABĪTĒ.

Tas ir netālu no Rīgas.

Man patīk lēkāt, skriet.

Es trenējos
daiļslidošanā.

Man nepatīk ilgi sēdēt un
neko nedarīt.

Pārgalvīgs – tāds, kas
nedomā par sekām,
pārdrošs

Man ir vecāka māsa Anita.
Es esmu pārgalvīga.

- Atrodi burtus, kuri ir vārdā PAULA, bet kuru nav vārdos ROBERTS un MARTA!
- Salīdzini savu un solabiedra vārdu! Kuri burti jūsu vārdos sakrīt, kuri – atšķiras?
- Atrodi un izlasi vārdu virknē tos vārdus, kas sākas ar Paulas vārda pirmo burtu!

ritenisputnszīmulispenāliszēns

8. Stāsti par Paulu!

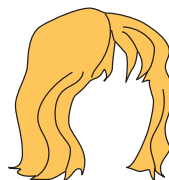
Kāda ir Paula?

vai

Kādi Paulai ir mati?

vai

Kas Paulai ir mugurā?

Kas Paulai ir kājās?

vai

Kas Paulai patīk?

Kas Paulai nepatīk?

Kur Paula dzīvo?

vai

9. Stāsti par sevi!

Kas tev nepatīk?

– Man nepatīk

- Nosauc piecus vārdus, kas sākas ar vārda PAULA pēdējo burtu!
- Nosauc piecus vārdus, kas sākas ar vārda PAULA pirmspēdējo burtu!

papagailismeitenepildspalva

15. Lasi! Klausies!

Mani sauc **OTO.**

Es dzīvoju Ķekavā,
bet skolā iešu Rīgā.

ĶEKAVĀ.

Arī Ķekavā dzīvoju
nesen. Mana ģimene
atbrauca no Melburnas.
Pašlaik dzīvojam
pie vecmammās
un vectēva.

Man patīk te dzīvot.
Tikai man vēl ir maz
draugu.

Sveiki!

Es labprāt
spēlēju bumbu,
kopā ar tēti –
arī golfu.

Latvijā man
nepatīk lietus.

- Vēro burtus vārdā **Ķekavā**! Ar ko atšķiras a – ā, k – ķ?
- Kurus no dotajiem burtu pāriem vari sastapt teikumā
Es dzīvoju Ķekavā, bet skolā iešu Rīgā.?

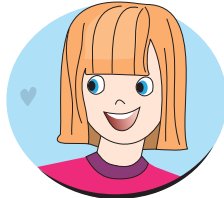
e – ē, k – ķ, i – ī, s – š,
u – ū, l – ļ, a – ā

16. Stāsti par Oto!

Kas ir Oto?

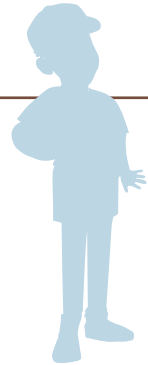
vai

Kāds ir Oto?

vai

Kādi Oto ir mati?

vai

Kur Oto dzīvo?

KEKAVĀ

vai

RĪGĀ

Kas Oto ir mugurā?

Kas Oto ir kājās?

vai

Kas Oto patīk?

Kas Oto nepatīk?

17. Stāsti par sevi!

Kas tev ir mugurā?

– Man mugurā ...

Kā tu dodies uz skolu?

– Es dodos ...

- Vai zini, ar ko atšķiras attēlotie vārdi?

un

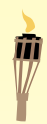
lupa – lūpa

un

pile – pīle

un

lāpa – lapa

- Atver alfabētu 8. – 9. lpp. un sameklē burtus ar garumzīmēm un burtus ar mīkstinājuma zīmēm!

Latviešu valodā ir burti ar garumzīmēm un burti ar mīkstinājuma zīmēm.

1.1. Ko es zinu? Ko es protu?

1. Stāsti par katru no bērniem! Mini, par kuru bērnu stāsta!

2. Jautā un atbildi!

Kas tu esi?
Kā tevi sauc?
Cik tev ir gadu?
Kur tu dzīvo?
Vai tu vari nosaukt savu adresi?
Vai tev ir brāļi un māsas?

Kāda/kāds tu esi?
Kas tev patīk?
Kas tev nepatīk?

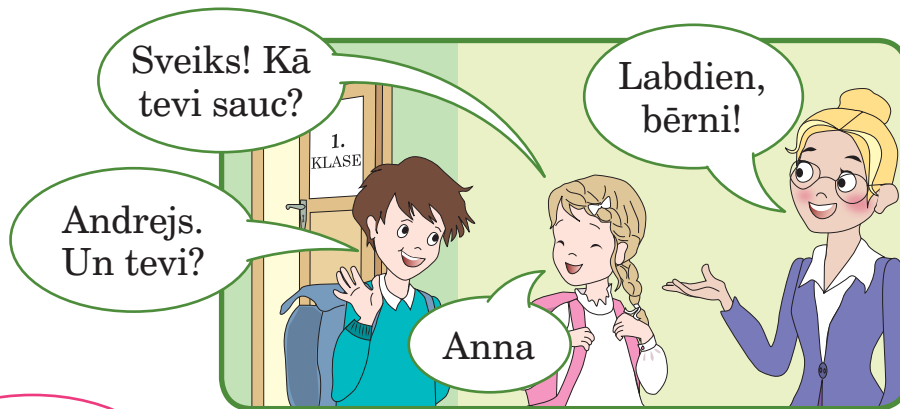
– Es esmu ...
– Mani sauc ...
– Man ir ... gadi.
– Es dzīvoju ...
– Jā, mana adrese ir ...
– Jā, man ir ...
– Nē, man nav ...
– Es esmu ...
– Man patīk ...
– Man nepatīk ...

• Lasi! Raksti!

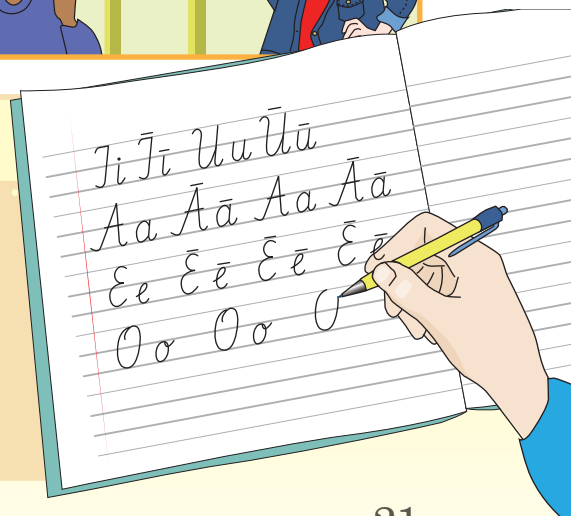
Baiba Ēriks Rita Niks Inta

- Nosauc vārdu, kas veidojas no bērnu vārdu pirmajiem burtiem!
- Nosauc pirmo burtu katrā vārdā! Nosauc katra vārda pēdējo burtu!

2. nodaļa IEPAZĪSIMIES!

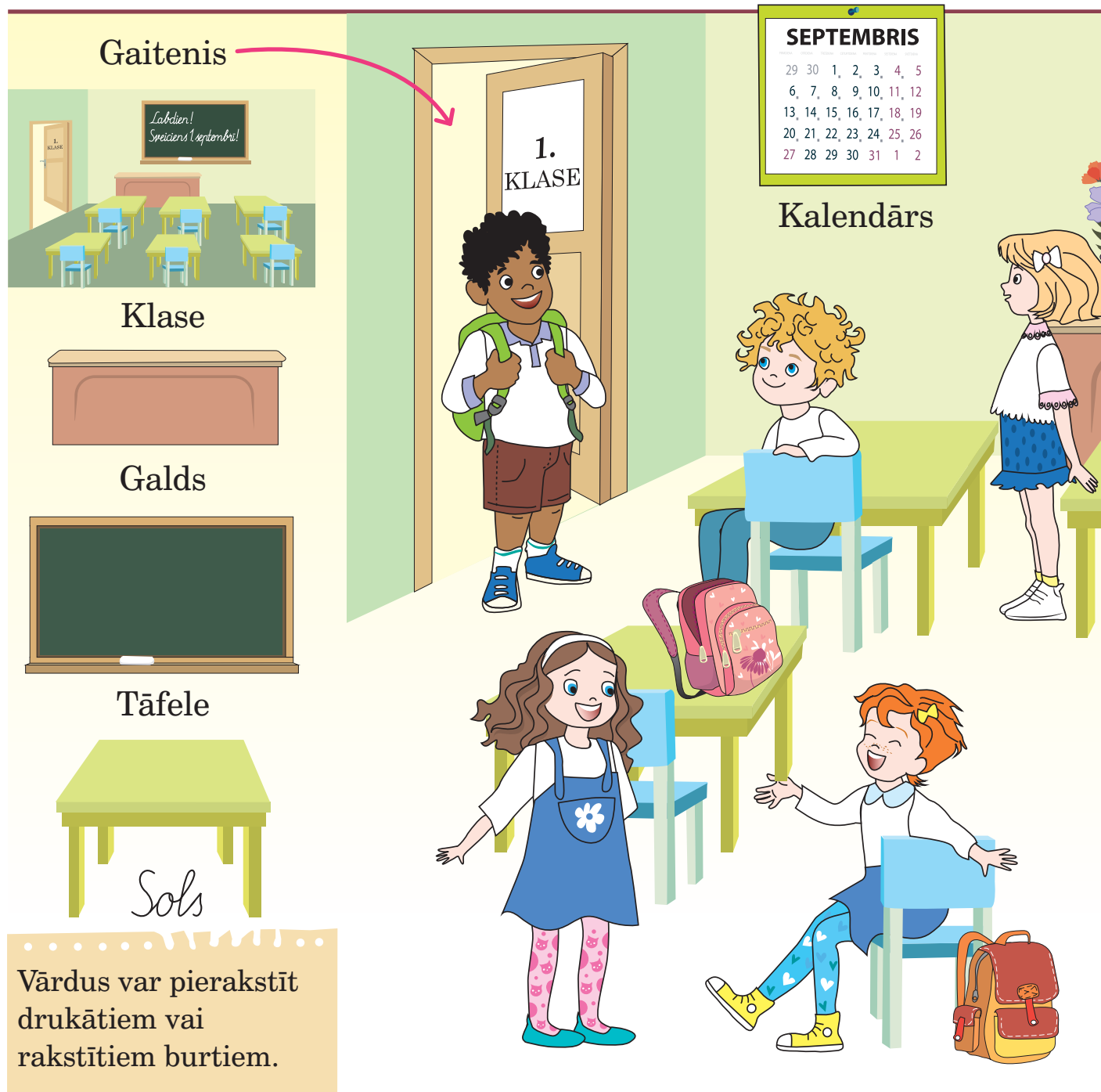

Priekšmeti nav dzīvi. Dzīvas būtnes ir dzīvas.

2.1. Vai sēdēsīm kopā?

1. Skaties! Klausies un rādi!

Skolēns

Skolotāja
Inta

Vāze

Ziedi

2. Aplūko attēlu! Atbildi uz jautājumiem!

- Kas ir klasē?
- Cik bērnu ir klasē?
- Cik ir meiteņu?
- Cik ir zēnu?
- Ko dara skolotāja?
- Ko dara bērni?
- Ko dara Marta un Paula?
- Kas sēž solā?
- Kas atrodas uz galda?
- Kas atrodas pie sienas?
- Kas ir vāzē?

3. Nosauc attēlā redzamos priekšmetus un dzīvas būtnes!

- Kā tu domā: **i** vai **ī**?

č_bas, _zpletnis, _kšķis, _ndiānis, z_
rneklis, c_siņš, z_mulis, z_lonis

Kurš var nosaukt vairāk?

Kopā ar klasesbiedru spēlē spēli! Viens nosauc vārdu, kurā ir **i**, otrs sauc vārdu, kurā ir **ī**.

Kas?

sol**s**
gaiten**is**
attēl**s**
skol**a**
klas**e**
vāz**e**

Kur?

sol**ā**
gaiten**ī**
attēl**ā**
skol**ā**
klas**ē**
vāz**ē**

4. Klausies vai lasi sarunas! Atbilde uz jautājumiem!

Labrīt!

Sveika!

Vai varu apsēsties?

Jā. Droši.

- Kas sarunājas?
- Ko saka Marta?
- Ko atbild Paula?

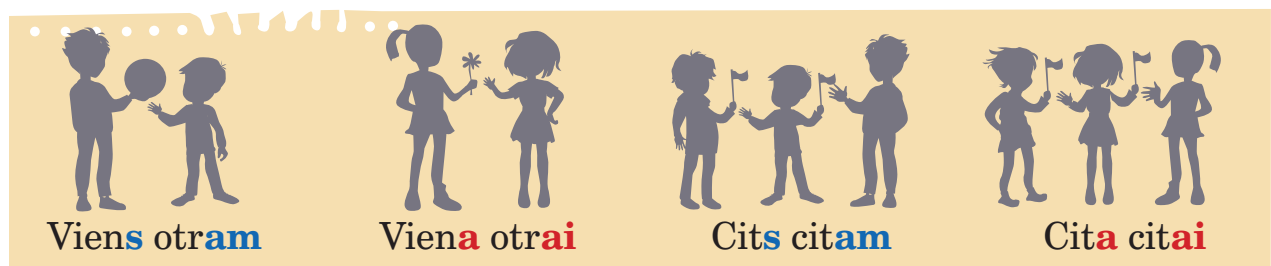
Sveiks! Nāc iekšā! Nebaidies!

Te, pie manis. Būsim draugi!

Es nebaidos. Skatos, kur var apsēsties.

Labi.

- Kas sarunājas?
- Ko saka Roberts?
- Ko atbild Oto?

Viens otram

Viena otrai

Cits citam

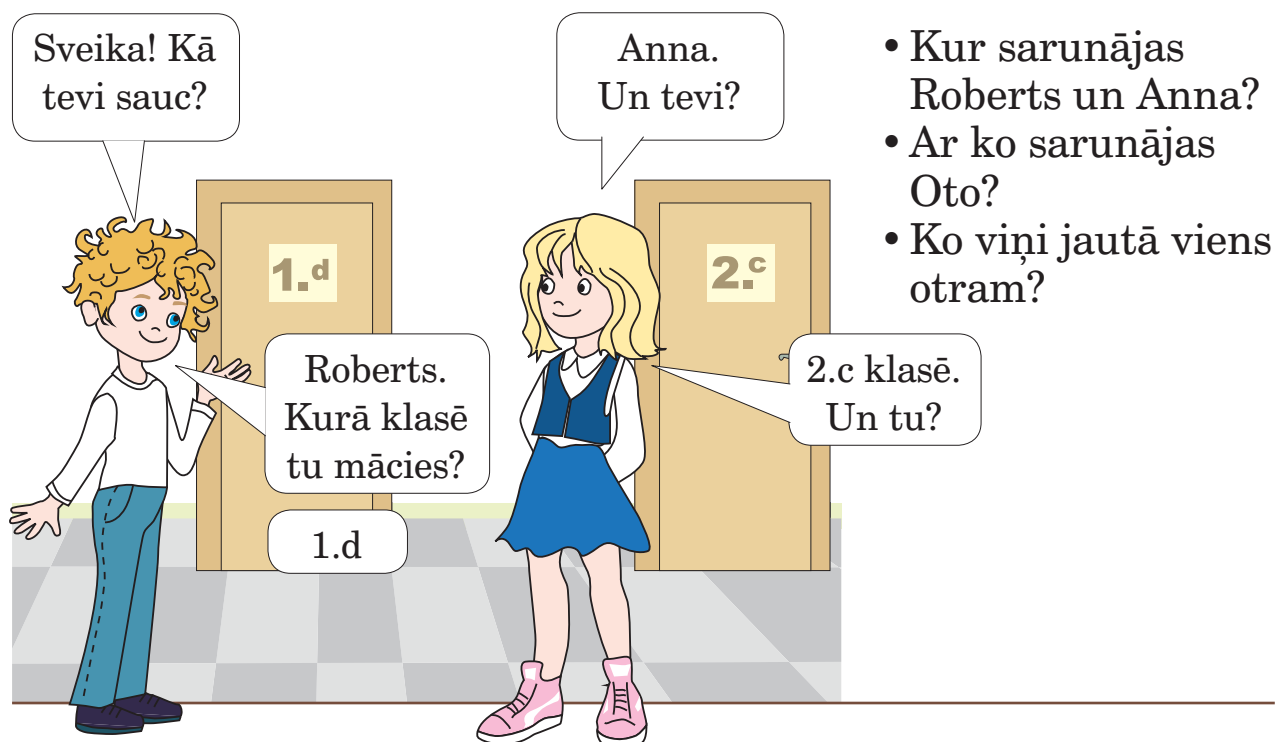
Citai citai

Es zinu šo burtu.
Tas ir mana vārda
trešais burts!

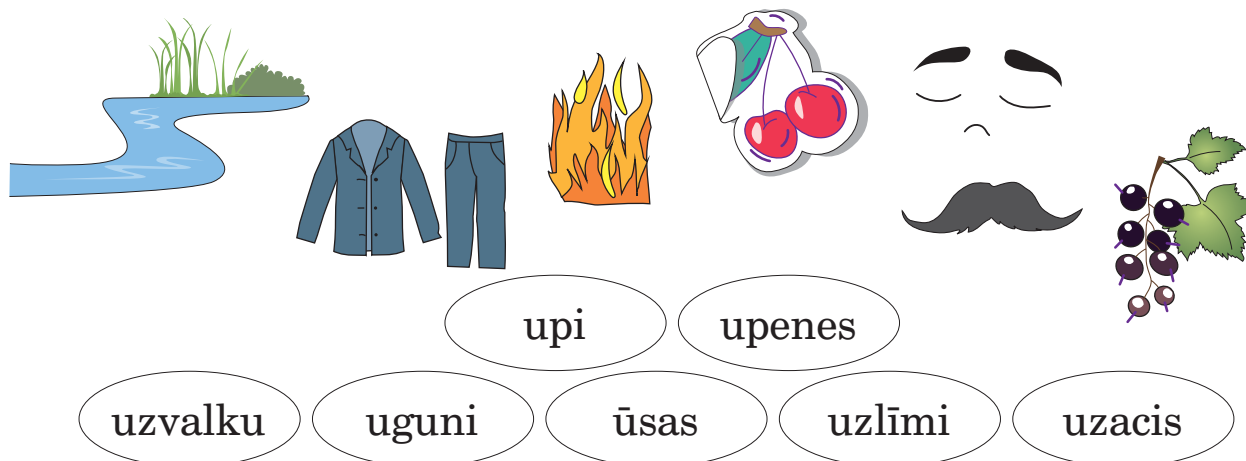
• Kāds ir tava vārda trešais burts?

UuŪū u u ū ū

6. Lasi! Kurš vārds neiederas teikumā? Kāpēc?

Ulrika uzzīmēja (ko?) ...

7. Lasi un izdomā, kādās grupās varētu sadalīt vārdus!

ūdēns tirgū ūsas būda cūka Muris krūmi ūpis mūmija

- Pastāsti, kā raksta lielos burtus **U**, **Ū** un mazos burtus **u**, **ū**!
- Vai burtus **Uu**, **Ūū** raksta līdzīgi kā burtus **Ii**, **Īī**?

Kā rakstīt viegli?

Pārliecinies, vai pareizi turi rakstāmo!
Vingrini pirkstus pirms rakstīšanas un
atpūtinā tos, kad esi noguris!

8. Lasi vai klausies! Nosauc attēliem atbilstošās frāzes!

Labrīt!

1

no rīta

A

Labdien!

2

dienā

B

Labvakar!

3

vakarā

C

9. Lasi frāzes! Veido sarunu ar klasesbiedru!

Cilvēki un situācijas	Frāzes	
Satiekas un atvadās.	Sveiks! Sveika! Sveiki!	Uz redzēšanos! Atā! Čau!
Uzsāk sarunu.	Kā tevi sauc? No kurienes tu esi? Kur tu dzīvo?	
Sarunājas.	Ko tu darīji vasarā? Kā tu pavadīji vasaru? Kur tu biji vasarā?	
Piedāvā.	Sēdēsim kopā! Draudzēsimies! Vai tu draudzēsies ar mani? Būsim draugi!	
Izsaka emocijas.	Cik jauki! Man arī tas patiktu! Man būtu bailes. Brr! Fantastiski!	

Re, pirmais
alfabēta burts!

AaĀā

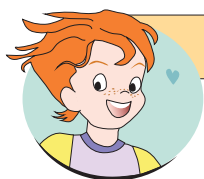
АаАа

- Lasi tekstu „Puiku alfabēts” un meklē vārdus ar burtiem **Aa, Āā**! Saskaiti šos vārdus!

10. Izmanto iepriekšējā uzdevuma frāzes! Veido sarunu pēc modeļa!

11. Lasi Oto un Paulas sarunu!

Oto, ko tu darīji vasarā?

Es mācījos latviešu valodas alfabēta burtus.

Vai tad tu bērnudārzā neiemācījies?

Tur es mācījos angļu valodas alfabēta burtus.

Kāpēc?

Tad es dzīvoju Austrālijā. Tur visi mācās angļu burtus un runā angliski.

Vai angļu burti atšķiras no latviešu valodas alfabēta burtiem?

Daudzi burti ir vienādi, tikai izrunā tos citādāk. Gribi salīdzināt?

Puiku alfabēts

Astoņkāji Augustu apbrīno gan lieli, gan mazi puikas. Ticiet vai nē, bet viņš patiešām ir apbrīnojams, jo viņam piemīt vairākas apbrīnojamas spējas. Pirmā – Augusts ar savām astoņām kājām prot vadīt autobusu. Viņam pieder astoņi autobusi un astoņdesmit atslēgas.

Vēro burtus dažādos alfabētos! Rādi tos, kuri ir arī latviešu alfabētā!

Izmanto svešvalodas un dzimtās valodas mācību grāmatas! Alfabētus vari atrast arī tīmeklī!

12. Lasi sludinājumu un bērnu sarunu!

E-pasta adresēs
neizmanto
mīkstinājuma zīmes
un garumzīmes.

SLUDINĀJUMS

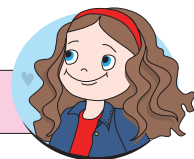
Vārds L_VA meklē otro skaņu.
Vajadzīga pieredze dzīvot vārdā,
draudzīga attieksme un prasme
atrasties savā vietā. Garantē jauku
sadzīvošanu.

E-pasta adrese: burti@skanas.lv

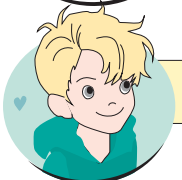
Parole saziņai: ĪŪAIĀU

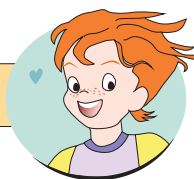
Ī! Līva!

“A”! Lava!

“Ā”! Lāva!

“Au”! Lauva!

Neder! “Au” ir divi burti!

Bet tie ir draudzīgie burti. Tie kopā veido vienu skaņu.
Arī manā vārdā tā ir.

Tad jau der arī “ai”! Laiva!

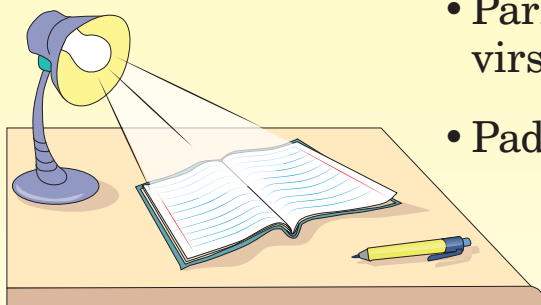
“Ui”! Luiva!

Tāda vārda nav!

Kā tu zini?

Es tādu nezinu. Bet labāk pārbaudīsim
vārdnīcā!

a + i = ai
a + u = au
u + i = ui
ai, au, ui
ir viena skaņa, bet
divi burti.

- Pārliecinies, vai esi iekārtojis darba virsmu rakstīšanai!
- Padomā, kas tev palīdzētu rakstīt glīti!

13. Izpēti vārdu rindas! Saskaiti skaņas un burtus vārdos! Salīdzini, vai burtu un skaņu skaits ir vienāds!

gaidīt, laiva, smaidīt, skraidīt, maize

lauva, Lauris, auns, augi, Paula

puika, muita, Smuidra

- Kas kopīgs vienas rindas vārdiem?

6 burti: **g-a-i-d-ī-t**,

bet

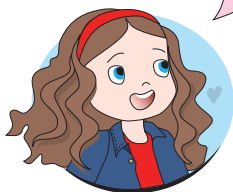
5 skaņas: **g-ai-d-ī-t**

14. Lasi Martas draugu vārdus!

	G							
	J				RA		M	
AI	N	A	LAU	MA		K	AI	J
	R			RIS		P		
	V							

- Vai tavu draugu un klasesbiedru vārdos ir skaņas **ai**, **au**, **ui**?

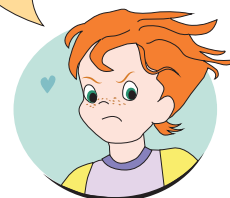
Ai! Cik daudz burtu latviešu valodā!

Au! No rakstīšanas nogura roka. Jāpavingrina!

Ui! Nav glīti!

- Kad tu saki: “Ai!”, “Au!”, “Ui!”?

- Raksti burtnīcā pēc parauga!

Ai, ai, ai! Au, au, au! Ui, ui, ui!